

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

29 грудня 2020 р.

Київ

№ 834-р

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

- (1) Предметом справи № 126-26.13/158-19 (далі – **справа**) є порушення Харківською обласною радою (вул. Сумська, 64, м. Харків, 61002, ідентифікаційний код юридичної особи 24283333) законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що призвели до спотворення конкуренції під час проведення конкурсу на право укладання договору оренди майна комунальної власності для розміщення аптечного пункту.
- (2) Справа розпочата за результатами розгляду заяви товариства з обмеженою відповідальністю «СТІФ-СЕРВІС» (далі – **ТОВ «СТІФ-СЕРВІС»**) від 26.11.2018 № 51 (вх. Комітету № 8-01/349-АМ від 30.11.2018) щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції у діях Харківської обласної ради під час проведення конкурсу на право укладання договору оренди комунального майна, що знаходиться за адресою: м. Харків, просп. Незалежності, 13, для розміщення аптечного пункту.
- (3) Протягом 2017 – 2018 років Харківська обласна рада здійснювала вивчення попиту на об'єкт оренди для розміщення аптечного пункту з певними, визначеними відповідними рішеннями та розпорядженнями, умовами до претендентів щодо участі в конкурсі на оренду майна комунальної власності. Водночас конкурс було проведено за іншими, додатковими умовами, що призвело до звуження кола потенційних учасників конкурсу на право укладання договору оренди майна комунальної власності для розміщення аптечного пункту.
- (4) За результатами розгляду справи Комітет визнав, що Харківська обласна рада (ідентифікаційний код юридичної особи 24283333, вул. Сумська, 64, м. Харків, 61002) вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», під час проведення конкурсу оренди майна комунальної власності (нежитлове приміщення 1-го поверху (кім. № 26) загальною площею 22,2 м², у тому числі місця спільного користування площею 4,2 м², навчально-діагностичного корпусу, літ. «М¹ - 9» Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня» за адресою: м. Харків, просп. Незалежності, 13), шляхом встановлення додаткової вимоги до учасників конкурсу щодо надання ліцензій на право здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, чим було позбавлено потенційних учасників конкурсу можливості зокрема, цінової конкуренції.

- (5) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 126-26.13/158-19 про порушення Харківською обласною радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, внаслідок яких було обмежено конкуренцію при проведенні 11 грудня 2018 року конкурсу оренди комунального майна, та подання про попередні висновки у справі від 05.08.2020 № 126-26.13/158-19/363-спр,

ВСТАНОВИВ:

3. СТОРОНИ

- (6) Заявником у справі є товариство з обмеженою відповідальністю «СТІФ-СЕРВІС» (далі – ТОВ «СТІФ-СЕРВІС») (пр-т Ювілейний, 57/106, м. Харків, 61118, ідентифікаційний код юридичної особи 30592173.)
- (7) Відповідачем у справі є Харківська обласна рада (далі - **Відповідач**) (вул. Сумська, 64, м. Харків, 61002, ідентифікаційний код юридичної особи 24283333).
- (8) Харківська обласна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області у межах повноважень, визначених Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.
- (9) Функції Харківської обласної ради: організаційна, нормотворча, установча, координаційна, дозвільна, контрольна.

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) Листом від 26.11.2018 № 51 (вх. № 8-01/349-АМ від 30.11.2018) до Комітету надійшла заява від ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» про порушення Харківською обласною радою законодавства про захист економічної конкуренції під час організації у 2018 році процесів щодо оренди комунального майна (далі – Заява).
- (10) Державним уповноваженим Комітету надіслано Харківській обласній раді вимогу про надання інформації від 22.12.2018 № 126-29/04-17330.
- (11) Листом від 18.01.2019 № 01-37/144 (вх. № 5-04/1159 від 29.01.2019) Харківська обласна рада надіслала відповідь на вимогу Комітету від 22.12.2018 № 126-29/04-17330.
- (12) Державним уповноваженим Комітету надіслано ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» лист про продовження строку розгляду Заяви від 22.12.2018 № 126-29/04-17365.
- (13) Державним уповноваженим Комітету надіслано Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками вимогу про надання інформації від 22.12.2018 № 126-29/04-17331.
- (14) Листом від 11.01.2019 № 258-001.2/006.0/17-19 (вх. № 7-04/504 від 15.01.2019) Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками надіслала відповідь на вимогу Комітету від 22.12.2018 № 126-29/04-17331.

- (15) Державним уповноваженим Комітету надіслано вимогу про надання інформації від 07.02.2019 № 126-29/04-1675 Комунальному некомерційному підприємству Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня» (далі – Обласна клінічна лікарня).
- (16) Листом від 22.02.2019 № 12 (вх. № 8-01/2403 від 26.02.2019) ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» надіслало доповнення до Заяви.
- (17) Листом від 26.02.2019 № 01/1030 (вх. № 8-04/2623 від 01.03.2019) Обласна клінічна лікарня надіслала відповідь на вимогу Комітету від 07.02.2019 № 126-29/04-1675.
- (18) Державним уповноваженим Комітету надіслано Харківській обласній раді вимогу про надання інформації від 07.02.2019 № 126-29/04-1678.
- (19) Листом від 27.02.2019 № 01-37/525 (вх. № 5-04/3237 від 15.03.2019) Харківська обласна рада надіслала відповідь на вимогу Комітету від 07.02.2019 № 126-29/04-1678.
- (20) Державним уповноваженим Комітету надіслано ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» лист про продовження подальшого розгляду питань, викладених у Заяві, за власною ініціативою від 26.02.2019 № 126-29/04-2675.
- (21) Державним уповноваженим Комітету надіслано вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 126-29/04-5240 товариству з обмеженою відповідальністю «Обласна соціальна аптека» (далі – ТОВ «Обласна соціальна аптека»).
- (22) Листом від 26.03.2019 № 26 (вх. № 8-04/5262 від 03.05.2019) ТОВ «Обласна соціальна аптека» надіслало відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5240.
- (23) Державним уповноваженим Комітету надіслано Управлінню з питань комунальної власності виконавчого апарату Харківської обласної ради вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 26-29/04-5241.
- (24) Листом від 24.05.2019 № 01-27/1421 (вх. № 5-04/6486 від 03.06.2019) Обласна клінічна лікарня надіслала відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5241.
- (25) Листом від 14.05.2019 № 01/2399 (вх. № 5-04/6486 від 03.06.2019) Обласна клінічна лікарня надіслала відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5241.
- (26) Державним уповноваженим Комітету надіслано Обласній клінічній лікарні вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 126-29/04-5242.
- (27) Листом від 14.05.2019 № 01/2399 (вх. № 8-04/5799 від 17.05.2019) Обласна клінічна лікарня надіслала відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5242.
- (28) Державним уповноваженим Комітету надіслано Харківській обласній раді вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 126-29/04-5243.
- (29) Державним уповноваженим Комітету надіслано лист від 29.05.2019 № 126-29/04-6918 Харківській обласній раді про продовження терміну надання інформації на вимоги від 19.04.2019 № 26-29/04-5241 та № 126-29/04-5243.
- (30) Листом від 08.05.2019 № 01-27/1288 (вх. № 5-04/6132 від 24.05.2019) Харківська обласна рада надіслала відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5243.

- (31) Державним уповноваженим Комітету надіслано Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 126-29/04-5244.
- (32) Листом від 10.05.2019 № 3692-001.1/004.0/17-19 (вх. № 7-04/5677 від 15.05.2019) Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками надіслала відповідь на вимогу Комітету від 19.04.2019 № 126-29/04-5244.
- (33) Державним уповноваженим Комітету надіслано Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації вимогу про надання інформації від 19.04.2019 № 126-29/04-5245.
- (34) Державним уповноваженим Комітету надіслано Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками вимогу про надання інформації від 11.06.2019 № 126-29/04-7447.
- (35) Листом від 16.05.2019 № 7-04/8137 Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками надіслала відповідь на вимогу Комітету від 11.06.2019 № 126-29/04-7447.
- (36) За результатами проведеного дослідження та зібраних документів, відділом ринків фармацевтики Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої сфери, фармацевтики та рітейлу сформовано подання від 21.10.2019 № 126-01/4401-п про початок розгляду справи за ознаками вчинення Харківською обласною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та призначення державного уповноваженого.
- (37) Дорученням Голови Комітету від 16.12.2019 № 13-01/1276 державним уповноваженим із зазначеного питання визначено Чередніченко Дар'ю Петрівну.
- (38) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 27.12.2019 № 04/484-р, розпочато розгляд справи № 126-26.13/158-19 за ознаками вчинення Харківською обласною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (39) Копію розпорядження державного уповноваженого Комітету від 27.12.2019 № 04/484-р надіслано Харківській обласній раді листом від 28.12.2019 № 126-29/04-17549.
- (40) Копію розпорядження державного уповноваженого Комітету від 27.12.2019 № 04/484-р надіслано заявнику ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» листом від 28.12.2019 № 126-29/04-17505.
- (41) Державним уповноваженим надіслано ТОВ «Обласна соціальна аптека» вимогу про надання інформації від 13.01.2020 № 126-29/04-437.
- (42) Листом від 31.01.2020 № 31/1 (вх. № 5-04/135-кі від 03.02.2020) ТОВ «Обласна соціальна аптека» надіслало відповідь на вимогу Комітету від 13.01.2020 № 126-29/04-437.
- (43) Державним уповноваженим надіслано ТОВ «Обласна соціальна аптека» вимогу про надання інформації від 11.06.2020 № 126-29/04-8453.
- (44) Листом від 03.07.2019 № 5-04/8547 ТОВ «Обласна соціальна аптека» надіслало відповідь на вимогу Комітету від 11.06.2020 № 126-29/04-8453.

- (45) Листом від 05.08.2020 № 126-26.13/04-10837 Харківській обласній раді направлено подання з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.
- (46) Листом від 05.08.2020 № 126-26.13/04-10838 ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» направлено подання з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.
- (47) Листом від 21.08.2020 № 01-27/2299 (вх. № 5-01/11211 від 31.08.2020) Харківська обласна рада надіслала відповідь на подання з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.
- (48) Листом від 23.09.2020 № 126-26.13/04-12959 ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» повторно направлено подання з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (49) Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (50) Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи. Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.
- (51) Статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено перелік питань, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях. До цього переліку, відповідно до пункту 19 частини першої цієї статті, входить вирішення за дорученням відповідних рад питань про продаж, передачу в оренду, концесію або під заставу об'єктів комунальної власності, які забезпечують спільні потреби територіальних громад і перебувають в управлінні районних, обласних рад, а також придбання таких об'єктів в установленому законом порядку.
- (52) Згідно з частинами першою та другою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень. Рішення ради приймаються на її пленарному засіданні після обговорення більшістю депутатів від загального складу ради, крім випадків, передбачених цим Законом.
- (53) Частиною п'ятою статті 60 цього Закону встановлено, що органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

- (54) Повноваження органу місцевого самоврядування – це закріплені за органом виконавчої влади права і обов'язки, які забезпечують самостійне вирішення населенням питань місцевого значення.
- (55) Територіальні громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування самостійно реалізують надані їм повноваження (частина перша статті 71 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).
- (56) Правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває, зокрема, в комунальній власності, встановлено Законом України «Про оренду державного та комунального майна».
- (57) На момент надходження заяви та вчинення порушення діяла редакція Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 04.07.2013 № 411-VII, що втратив чинність відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 03.10.2019 № 157-IX, який введено в дію 01.02.2020.
- (58) Відповідно до минулої та чинної редакції Закону України «Про оренду державного та комунального майна», передача в оренду майна, що перебуває у комунальній власності, здійснюється органами місцевого самоврядування.
- (59) Нормами цих Законів визначено перелік суб'єктів орендних відносин, до яких, зокрема, належать: орендар, орендодавець; балансоутримувач; уповноважений орган управління; представницький орган місцевого самоврядування або визначені ним органи такого представницького органу.
- (60) Ініціаторами оренди майна можуть бути потенційний орендар, балансоутримувач, уповноважений орган управління та/або орендодавець.
- (61) Оренда здійснюється на основі таких принципів: законності; відкритості та прозорості; рівності та змагальності; державного регулювання та контролю; врахування особливостей об'єктів державної та комунальної форм власності; захисту економічної конкуренції; створення сприятливих умов для залучення інвестицій; повного, своєчасного, достовірного інформування про об'єкти оренди та порядок передачі їх в оренду; забезпечення конкурентних умов оренди та інших видів договорів.
- (62) Рішенням Харківської обласної ради від 16 червня 2011 року № 188-VI (VI сесія VI скликання) (далі - Рішення № 188-VI) було затверджено Положення про порядок передачі в оренду майна, що є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст області (далі - Положення про оренду № 188-VI).
- (63) Відповідно до Рішення № 188-VI голові обласної ради доручено, зокрема:
- після прийняття відповідного рішення обласною радою, за позитивних висновків постійної комісії обласної ради з правових питань, регуляторної політики, законності, громадського порядку, боротьби з корупцією та злочинністю, укладати договори оренди цілісних майнових комплексів, їх структурних підрозділів та нерухомого майна, погоджувати укладання договорів оренди, орендодавцями за якими виступають обласні комунальні підприємства (установи, організації).
- (64) Положення про оренду № 188-VI застосовується при переданні в оренду й укладанні договорів оренди цілісних майнових комплексів комунальних підприємств, що перебувають у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, їх структурних підрозділів, нерухомого майна комунальних підприємств (установ, організацій), що є об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, а також встановлює порядок і умови надання дозволів комунальним

підприємствам, установам та організаціям на укладання договорів оренди структурних підрозділів комунальних підприємств (філій, цехів, ділянок), нерухомого майна (будівлі, споруди, приміщення) та іншого окремого індивідуально визначеного майна (п.1.2. Положення про оренду № 188-VI).

- (65) Відповідно до п. 1.4 Положення про оренду № 188-VI суб'єктами орендних відносин, зокрема, є:
- обласна рада;
 - голова обласної ради;
 - комунальні підприємства (установи, організації) – щодо іншого окремого індивідуально визначеного, а згідно з відповідним рішенням обласної ради – щодо нерухомого майна, загальна площа якого не перевищує 200 кв. м на одне комунальне підприємство (організацію, установу), орендодавця;
 - орендарі.
- (66) Відповідно до п. 1.5 Положення про оренду № 188-VI ініціатива щодо оренди майна може виходити від фізичних та юридичних осіб, які можуть бути орендарями відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна». Також пропозиція може надходити від Харківської обласної ради, балансоутримувачів майна - комунальних підприємств (установ, організацій). Щороку, строком до 01 грудня поточного року, балансоутримувачі майна – комунальні підприємства (установи, організації) подають до Харківської обласної ради інформацію про наявність майна, що може бути передане в оренду, на підставі якої формуються та оприлюднюються в строк до 31 грудня поточного року на офіційному сайті обласної ради та в офіційному друкованому засобі масової інформації відповідні переліки. У випадку отримання від балансоутримувачів майна - підприємств (установ, організацій) додаткової інформації, вказані переліки змінюються.
- (67) Відповідно до п. 3.1 Положення про оренду № 188-VI порядок розгляду заяв про укладання договорів та надання дозволу на оренду комунального майна такий:
- Після надходження заяви про оренду та/або інформації підприємства-балансоутримувача щодо можливості передачі в оренду об'єкта управління з питань майна комунальної власності виконавчого апарату обласної ради готуються матеріали для розгляду цього питання обласною радою.
- Після прийняття обласною радою відповідного рішення, протягом 15 днів в офіційному друкованому засобі масової інформації та на офіційному сайті обласної ради розміщується оголошення про намір передати майно в оренду або заявнику направляється лист про відмову в укладанні договору оренди.
- Протягом 10 робочих днів після розміщення оголошення Харківська обласна рада приймає заяви про оренду відповідного майна.
- На підставі службової записки відділу кореспонденції, документального забезпечення, роботи з розпорядчими документами та контролю управління із загальних питань виконавчого апарату обласної ради щодо отриманих заяв, поданої не пізніше наступного після спливу строку подання заяв про оренду майна дня, управлінням з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради протягом трьох робочих днів готується доповідна на ім'я голови обласної ради про результати вивчення попиту на об'єкт оренди. На підставі висновків доповідної головою обласної ради видається розпорядження про визначення процедури укладання договору оренди:
- у разі надходження двох і більше заяв - щодо оголошення конкурсу на право оренди;
 - у разі, якщо подано лише одну заяву, конкурс на право оренди не проводиться і укладається договір оренди із заявником.

- (68) Положенням про оренду № 188-VI визначено порядок проведення конкурсу на право укладання договору оренди майна.
- (69) Так, відповідно до, зокрема, пунктів 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.8, 4.9 Положення про оренду № 188-VI:

- П. 4.1. Конкурс на право укладання договору оренди цілісних майнових комплексів, нерухомого майна полягає у визначенні орендаря, який запропонував найбільшу орендну ставку (тариф) при забезпеченні виконання інших умов договору.

- П. 4.2. Конкурс оголошується на підставі відповідного розпорядження голови обласної ради за результатами вивчення попиту на об'єкти оренди в разі надходження до обласної ради двох і більше заяв.

- П. 4.3. Для оголошення конкурсу управління з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради готує інформаційне повідомлення, яке містить пропозиції щодо умов договору оренди, а також свідоцтво про право власності на об'єкт оренди (у разі оренди будівель, споруд, приміщень строком на три роки і більше), із зазначенням стартової орендної ставки від вартості майна, з урахуванням цілей використання орендованого майна.

- П. 4.4. Основним критерієм визначення переможця є максимальний розмір орендної ставки (тарифу) при обов'язковому забезпеченні виконання інших умов конкурсу.

- П. 4.5. Для участі в конкурсі учасник конкурсу подає на розгляд конкурсної комісії, крім документів, визначених у пункті 2.2 цього Положення:

заяву на участь у конкурсі;

зобов'язання (пропозиції) щодо виконання умов конкурсу (відображаються в проекті договору оренди).

Пропозиції учасників конкурсу на право укладання договору оренди мають відповідати умовам конкурсу, зазначеним в оголошенні про конкурс, та чинному законодавству України.

- П. 4.6. Для проведення конкурсу на право укладання договору оренди створюється конкурсна комісія, що діє на підставі Положення про конкурсну комісію з передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, затвердженого рішенням обласної ради.

- П. 4.7. Конкурс проводиться в один етап, де визначається переможець згідно з умовами конкурсу та зобов'язаннями учасника конкурсу.

- П. 4.8. Конкурс проводиться при наявності пропозицій, які відповідають умовам конкурсу. Переможець визначається комісією за критерієм найбільшої запропонованої орендної ставки (тарифу) за рік при обов'язковому забезпеченні виконання всіх умов конкурсу, інші пропозиції щодо розміру орендної ставки комісією не розглядаються як такі, що не відповідають умовам конкурсу.

- П. 4.9. Конкурс проводиться через п'ятнадцять - тридцять календарних днів після опублікування повідомлення про його оголошення в засобах масової інформації.

Кінцевий термін прийняття заяв про участь у конкурсі, підтверджуючих документів та конкурсних пропозицій – за чотири - сім календарних днів до початку проведення конкурсу.

У разі відсутності пропозицій, які б відповідали умовам конкурсу, конкурс вважається таким, що не відбувся, про що приймається відповідне протокольне рішення.

4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАДІЯНІ ТОВАРНІ РИНКИ

- (70) Відповідно до статті 19 Закону України «Про лікарські засоби» роздрібна торгівля лікарськими засобами на території України здійснюється підприємствами, установами,

організаціями та фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності на підставі ліцензії, яка видається в порядку, встановленому законодавством.

- (71) Відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929, роздрібна торгівля лікарськими засобами – це діяльність з придбання, зберігання та продажу готових ліків, виготовлених (вироблених) в умовах аптеки, через аптеку та її структурні підрозділи безпосередньо громадянам для особистого споживання, закладам охорони здоров'я (крім аптекних закладів), а також підприємствам, установам та організаціям без права їх подальшого перепродажу.
- (72) Для здійснення господарської діяльності з роздрібною торгівлі лікарськими засобами, ліцензіат (юридична особа незалежно від його організаційно-правової форми і форми власності, та фізична особа – підприємець), має відповідати встановленим Ліцензійними умовам кваліфікаційним, організаційним, технологічним та іншим вимогам.
- (73) Згідно з Ліцензійними умовами аптекний пункт – це структурний підрозділ аптеки, який створюється в лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до цих Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі.
- (74) Враховуючи, що Харківська обласна рада тричі в період із грудня 2017 по листопад 2018 років вивчала попит щодо потенційних орендарів Об'єкта оренди для розміщення аптекного пункту, учасниками конкурсу потенційно могли бути всі учасники ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами, ліцензіати з роздрібною торгівлі лікарськими засобами, що мають аптеку в місті Харкові та мали відповідні наміри щодо оренди Об'єкта оренди.
- (75) Ринки, на яких здійснюється господарська діяльність із роздрібною торгівлі лікарськими засобами у відповідних територіальних межах адміністративно-територіальних одиниць, є регіональними.
- (76) Усі суб'єкти господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами в територіальних межах міста Харкова на підставі ліцензії незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, є учасниками одного регіонального ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами.
- (77) За інформацією Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (далі - Держлікслужба України), на 01.05.2020 у місті Харкові здійснюють господарську діяльність із роздрібною торгівлі лікарськими засобами 176 ліцензіатів через 740 аптек та аптекних пунктів.
- (78) Відповідно, на 01.05.2019 учасниками регіонального ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами в місті Харкові є 176 суб'єктів господарювання, які за власним бажанням можуть брати участь у будь-яких конкурсах на оренду комунального майна та конкурувати між собою розміром орендної ставки.
- (79) Отже, виходячи зі змісту оголошень про намір передати в оренду об'єкт нерухомості, розміщених на офіційному сайті обласної ради та в газеті «Слобідський край» № 99 від 14.12.2017, № 71 від 04.09.2018, № 84 від 23.10.2018, що публікувались на виконання відповідних рішень обласної ради з метою вивчення попиту на об'єкт оренди (як зазначає Харківська обласна рада у своєму листі від 24.05.2019

№ 01-27/1421(вх. № 5-04/6486 від 03.06.2019), учасниками конкурсу мали можливість бути суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами на підставі відповідної ліцензії на цей вид діяльності.

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (80) Послідовність дій Харківської обласної ради (Орендодавець) щодо передання в оренду нежитлового приміщення 1-го поверху (кім. № 26) загальною площею 22,2 м², у тому числі місця спільного користування площею 4,2 м², навчально-діагностичного корпусу, літ. «М¹ - 9» Обласної клінічної лікарні, за адресою: м. Харків, проспект Незалежності, 13 (далі - Об'єкт оренди), для розміщення аптечного пункту наступна.
- (81) Балансоутримувач Об'єкта оренди – комунальний заклад охорони здоров'я «Обласна клінічна лікарня – центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Харківської обласної ради, правонаступником якого є Обласна клінічна лікарня (далі - Балансоутримувач).
Відповідно до Статуту Обласна клінічна лікарня належить до спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Харківської області. Органом, що здійснює управління майном Обласної клінічної лікарні, є Харківська обласна рада.
- (82) Балансоутримувач листом від 13.10.2017 № 05/5757 звернувся до Голови Харківської обласної ради з пропозицією передати зазначене приміщення в оренду для «розміщення аптечного пункту комунальної форми власності для запровадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та реалізації готових лікарських засобів, товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм з пільгового відпуску медикаментів».
- (83) На підставі зазначеного листа Балансоутримувача, рішенням Харківської обласної ради від 07.12.2017 № 600-VII «Про передачу в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, про внесення змін до рішення обласної ради від 25.05.2017 № 466 – VII (зі змінами) та додатків до деяких рішень обласної ради, щодо передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області», Об'єкт оренди було включено до переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, що підлягають передачі в оренду (пункт 13 додатка 1 цього рішення). Мета використання - для розміщення аптечного пункту, що реалізує готові ліки.
- (84) На виконання рішення Харківської обласної ради від 07.12.2017 № 600-VII у газеті «Слобідський край» випуск № 99 від 14.12.2017 було опубліковано оголошення про намір Харківської обласної ради передати в оренду нерухоме майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області. До переліку таких об'єктів було включено Об'єкт оренди для розміщення аптечного пункту, що реалізує готові ліки.
- (85) У подальшому Балансоутримувач листом від 20.12.10.2017 № 05/6932 звернувся до Голови Харківської обласної ради з пропозицією не розглядати питання про передачу в оренду Об'єкт оренди, винести на розгляд чергової сесії обласної ради питання про вилучення цього приміщення з переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, що підлягають передачі в оренду, «оскільки вказані приміщення розташовані на першому поверху у вестибулі будівлі, облаштування аптеки створить додаткове навантаження на коридор, що призведе до значних незручностей для відвідувачів лікарні, особливо в осінньо-зимовий період».

- (86) На основі зазначеного листа Балансоутримувача, рішенням Харківської обласної ради від 01.03.2018 № 708-VII «Про передачу в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області та про внесення змін до додатків до деяких рішень обласної ради щодо передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області» Об'єкт оренди було вилучено з переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, що підлягають передачі в оренду.
- (87) У подальшому Балансоутримувач листом від 10.08.2018 № 01/3674 звернувся до Голови Харківської обласної ради з пропозицією передати зазначене приміщення в оренду для «розміщення аптечного пункту комунальної форми власності для запровадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та реалізації готових лікарських засобів, товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм з пільгового відпуску медикаментів».
- (88) На підставі зазначеного листа Балансоутримувача, рішенням Харківської обласної ради від 30.08.2018 № 801-VII «Про передачу в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, та про внесення змін до додатків до деяких рішень обласної ради щодо передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області» Об'єкт оренди було включено до переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, що підлягають передачі в оренду (пункт 13 додатка 1 до цього рішення). Мета використання - для розміщення аптечного пункту, що реалізує готові ліки.
- (89) На виконання рішення Харківської обласної ради від 30.08.2018 № 801-VII у газеті «Слобідський край», випуск № 71 від 04.09.2018, було опубліковано оголошення про намір Харківської обласної ради передати в оренду нерухоме майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області.
До переліку таких об'єктів нерухомого майна було включено Об'єкт оренди для розміщення аптечного пункту.
- (90) ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» листом від 10.09.2018 № 32 подало заяву до Харківської обласної ради для участі у вивченні попиту на право оренди Об'єкта оренди.
- (91) Харківська обласна рада листом від 21.09.2018 № 01-37/2544 повідомила заявника про залишення заяви без розгляду, оскільки вона не відповідала умовам оголошення про намір передати в оренду нерухоме майно в частині додання до заяви відповідних документів.
- (92) Відповідно до розпорядження Голови Харківської обласної ради від 05.10.2018 № 169 «Про визначення процедури та укладання договорів оренди об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області» щодо виконання рішення Харківської обласної ради від 30.08.2018 № 801-VII, Управлінню з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради доручено протягом 15 робочих днів розмістити в газеті «Слобідський край» і на офіційному сайті обласної ради повторне оголошення про намір передати в оренду об'єкти, зокрема Об'єкт оренди для розміщення аптечного пункту.
- (93) Відповідно, у газеті «Слобідський край», випуск № 84 від 23.10.2018, було опубліковано оголошення про намір Харківської обласної ради передати в оренду нерухоме майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, зокрема Об'єкт оренди для розміщення аптечного пункту.

- (94) За результатами вивчення попиту, згідно з пропозиціями, що надійшли до Харківської обласної ради строком 10 робочих днів після розміщення оголошення в газеті «Слобідський край», випуск № 84 від 23.10.2018, було встановлено, що на Об'єкт оренди надійшли заяви з документами від трьох суб'єктів господарювання.
- (95) Відповідно до доповідної записки заступника начальника управління з питань комунальної власності, начальника відділу по роботі з керівниками суб'єктів спільної власності, обліку майна та майнових відносин виконавчого апарату Харківської обласної ради від 09.11.2018 № 9112/01-44 (що додана до листа Харківської обласної ради від 27.02.2019 № 01-37/525, вх. № 5-04/3237 від 15.03.2019), на Об'єкт оренди надійшли заяви таких суб'єктів господарювання:
- ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» (вх. № 8709/01-37 від 31.10.2018);
 - ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» (вх. № 8816/01-37 від 02.11.2018);
 - товариства з обмеженою відповідальністю «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (далі - ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (вх. № 8815/01-37 від 02.11.2018 та вх. № 8908/01-37 від 02.11.2018).
- (96) Також у доповідній записці зазначено, що Балансоутримувач листом від 09.11.2018 № 01/1095 (фактично після вивчення попиту на Об'єкт оренди) звернувся до Голови Харківської обласної ради «з проханням позитивно вирішити питання про укладення договору оренди аптечного пункту, розташованого за адресою: м. Харків, пр-т Незалежності, 13, виключно із суб'єктами господарювання, які мають відповідну ліцензію, видану в порядку, встановленому законодавством, на відповідний вид діяльності з обігу та реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, мають персонал необхідного освітнього і кваліфікаційного рівня та здійснюють свою діяльність у цій сфері (що підтверджується відповідними документами, ліцензіями та договорами), оскільки на теперішній час існує потреба лише у такого виду аптечному пункті».
- (97) Посилаючись на п. 4.3 Положення про оренду № 188-VI (яким передбачено, що для оголошення конкурсу управління з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради готує інформаційне повідомлення, яке містить пропозиції щодо умов договору оренди, а також свідоцтво про право власності на об'єкт оренди (у разі оренди будівель, споруд, приміщень строком на три роки і більше), із зазначенням стартової орендної ставки від вартості майна, з урахуванням цілей використання орендованого майна), Управління з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради просить дозволу на врахування пропозицій щодо умов договору оренди, зазначених у листі Балансоутримувача.
- (98) Разом із цим у резолютивній частині доповідної записки Управління з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради було запропоновано видати розпорядження про визначення процедури та укладання договорів оренди об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області про оголошення конкурсу на право оренди Об'єкта нерухомості, для розміщення аптечного пункту.
- (99) Відповідно до Положення про Управління з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради, затвердженого розпорядженням голови обласної ради від 02 червня 2017 року № 119-ос (зі змінами, внесеними розпорядженнями голови обласної ради від 20 жовтня 2017 року № 284-ос, від 06 березня 2018 року № 56-ос, від 09 листопада 2018 року), Управління з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради є структурним підрозділом виконавчого апарату обласної ради, яке створено для здійснення організаційних заходів з управління майном, що є у

спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області. Управління підзвітне й підконтрольне голові обласної ради, а з питань координації роботи та забезпечення виконання функцій виконавчого апарату – керуючому справами виконавчого апарату обласної ради.

- (100) За інформацією Харківської обласної ради (лист від 24.05.2019 № 01-27/1421 (вх. № 5-04/6486 від 03.06.2019), відповідно з абзацом шостим п. 3.1 розділу III Положення про оренду № 188-VI, на підставі висновків за результатами вивчення попиту суб'єктів господарювання, у разі надходження двох і більше заяв видається розпорядження голови обласної ради щодо оголошення конкурсу на право оренди. Таке розпорядження було видане 19 листопада 2018 року за № 193 «Про визначення процедури та укладання договорів оренди об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області». Цим розпорядженням голова обласної ради доручив управлінню з питань комунальної власності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради та відділу по роботі з громадськістю та ЗМІ управління з питань діяльності виконавчого апарату та роботи з персоналом виконавчого апарату обласної ради протягом 15 днів розмістити в газеті «Слобідський край» і на офіційному сайті обласної ради оголошення про конкурс на право оренди Об'єкта оренди.
- (101) На виконання розпорядження голови Харківської обласної ради від 19.11.2018 № 193 в газеті «Слобідський край», випуск № 94 від 22.11.2018, було опубліковано оголошення про проведення конкурсу на право укладання договору оренди Об'єкта оренди.
- (102) Виходячи зі змісту розпорядження Голови Харківської обласної ради від 19.11.2018 № 193 право оренди Об'єкта оренди зазначено - для розміщення аптечного пункту (будь-яка деталізація та додаткові умови здійснення господарської діяльності орендаря відсутні).
- (103) Згідно з оголошенням у газеті «Слобідський край», випуск № 94 від 22.11.2018, умови конкурсу були такі:
 стартова орендна ставка – 8 % за рік від вартості майна, визначеної суб'єктом оціночної діяльності, для розміщення аптечного пункту.
 Також оголошення містило додаткові умови конкурсу на право укладання договору оренди для об'єкта, зокрема:
«Розміщення аптечного пункту, що має змогу в порядку, встановленому законодавством, здійснювати діяльність з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що зареєстровані як лікарські засоби, готових лікарських засобів, товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм з пільгового відпуску медикаментів».
 Відповідно до оголошення, учасники конкурсу подають обласній раді такі документи, зокрема:
- дозвільні документи на здійснення господарської діяльності, для якої об'єкт береться в оренду, ліцензію на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
 - інформацію про наявність у штаті персоналу необхідного освітнього й кваліфікаційного рівня; практичний досвід учасника конкурсу щодо здійснення діяльності за призначенням, визначеним умовами конкурсу (що підтверджується відповідними документами, ліцензіями та договорами тощо).
- Згідно з оголошенням:
«Кінцевий термін прийняття заяв про участь у конкурсі, підтверджуючих документів та конкурсних пропозицій 5 грудня 2018 року (включно).
Конкурс буде проведено 11 грудня 2018 року.»

- (104) Відповідно до п. 4.9 Положення про оренду № 188-VI, Конкурс проводиться через п'ятнадцять - тридцять календарних днів після опублікування повідомлення про його оголошення в засобах масової інформації. В цьому випадку конкурс було запропоновано та проведено через 19 календарних днів після опублікування повідомлення про його оголошення в засобах масової інформації.
- (105) За наданою Харківською обласною радою інформацією (лист від 27.05.2019 № 01-27/1421 (вх. № 5-04/6486 від 03.06.2019), 26.11.2020 суб'єктам господарювання, а саме: ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА», ТОВ «СТІФ-СЕРВІС», ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (заяви від яких надішли до Харківської обласної ради під час вивчення попиту стосовно їх намірів щодо Об'єкта оренди), відповідними листами було направлено пропозиції щодо участі в конкурсі на право укладання договору оренди вказаного майна із зазначенням всіх умов конкурсу (що були оприлюднені в газеті «Слобідський край», випуск № 94 від 22.11.2018).
- (106) За наданою Харківською обласною радою листом від 18.01.2019 № 01-37/144 (вх. Комітету № 5-04/1159 від 29.01.2019) копією Протоколу № 4 засідання конкурсної комісії з передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області від 11.12.2018, затвердженого Головою обласної ради 13.12.2018, на 05 грудня 2018 року бажання взяти участь у конкурсі з оренди Об'єкта оренди висловили 6 суб'єктів підприємницької діяльності, а саме:
- ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» (вх. № 9955/01-37 від 04.12.2018);
 - ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (вх. № 10002/01-37 від 05.12.2018);
 - ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» (вх. № 10014/01-37 від 05.12.2018);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «АПТЕКА № 288» (далі – ТОВ «АПТЕКА № 288») (вх. № 10015/01-37 від 05.12.2018);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «ЄВРОМЕДІАНФОРМ» (далі – ТОВ «ЄВРОМЕДІАНФОРМ») (вх. № 10016/01-37 від 05.12.2018);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «ФЕНІКС ФАРМ» (далі – ТОВ «ФЕНІКС ФАРМ») (вх. № 10017/01-37 від 05.12.2018).
- (107) Разом із цим на кінцевий термін прийняття заяв про участь у конкурсі (05 грудня 2018 року включно) лише ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» мало ліцензію на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- (108) Інші п'ять учасників конкурсу на розгляд конкурсної комісії надали Гарантійні листи, якими гарантували, що в разі визнання суб'єкта господарювання переможцем конкурсу, будуть здійснювати діяльність із реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що зареєстровані як лікарські засоби, готових лікарських засобів, товарів медичного призначення, а також будуть учасником виконання державних соціальних програм з пільгового відпуску медикаментів.
- (109) У своїх гарантійних листах ТОВ «АПТЕКА № 288» (від 05 грудня 2018 року № 05/12-03), ТОВ «ЄВРОМЕДІАНФОРМ» (від 05 грудня 2018 року № 13), ТОВ «ФЕНІКС ФАРМ» (від 05 грудня 2018 року № 12), ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» (від 04 грудня 2018 року № 60) звертали увагу конкурсної комісії на відсутність додаткової вимоги щодо наявності ліцензії на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, до претендентів на оренду у відповідних рішеннях Харківської обласної ради, розпорядженнях Голови Харківської обласної ради, що приймалися у 2017 та 2018 роках, та відповідних

оголошеннях у газеті «Слобідський край» про намір передати в оренду Об'єкт оренди для вивчення попиту.

- (110) При цьому у своєму гарантійному листі ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» зазначило, що 30 листопада 2018 року звернулось до Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (далі – Держлікслужба України) з метою отримання ліцензії на право придбання, зберігання, реалізації (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Товариство повідомило, що 06 грудня 2018 року відбудеться засідання комісії Держлікслужби України з питання надання відповідної ліцензії ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» та додало копії всіх документів, які свідчать про їх подачу до Держлікслужби України. Також ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» гарантувало, що до моменту засідання конкурсної комісії повідомить про отримання ліцензії на право придбання, зберігання, реалізації (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- (111) ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» листом від 10.12.2018 № 67 (вх. Харківської обласної ради від 10.12.2018 № 10082/01-37) у доповнення до своєї заяви № 64 від 05.12.2018 про участь у конкурсі на право оренди Об'єкта оренди надало копію Протоколу засідання робочої групи Держлікслужби від 06.12.2018, що підтверджує видачу ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» ліцензії на право придбання, зберігання, реалізації (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- (112) Тобто, фактично на момент засідання конкурсної комісії (11 грудня 2018 року) ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» мало ліцензію на право придбання, зберігання, реалізації (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- (113) Згідно з Протоколом № 4 засідання конкурсної комісії від 11.12.2018, один із членів конкурсної комісії, депутат обласної ради, заявив про свою незгоду з визначеними обласною радою додатковими умовами конкурсу на право оренди Об'єкта оренди, що на його думку, обмежує права інших заявників та учасників конкурсу, запропонував комісії оголосити повторний конкурс із передання в оренду Об'єкта оренди, але ця пропозиція не знайшла підтримки в інших членів конкурсної комісії.
- (114) Відповідно до Протоколу № 4 засідання конкурсної комісії з передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області Харківської обласної ради від 11.12.2018:
- за результатами розгляду конкурсною комісією заяв та документів, які були подані суб'єктами господарювання на конкурс, встановлено, що умовам конкурсу відповідає ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА»;
 - через відсутність всіх необхідних документів та невиконання учасниками конкурсу передбачених умов конкурсу (не надано: ліцензії на здійснення господарської діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: інформації про практичний досвід учасника конкурсу щодо здійснення діяльності за призначенням, визначеним умовами конкурсу (що підтверджується відповідними документами, ліцензіями та договорами тощо), конкурсні пропозиції щодо розміру орендної ставки ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА», ТОВ «СТІФ-СЕРВІС», ТОВ «АПТЕКА № 288», ТОВ «ЄВРОМЕДІАНФОРМ» і ТОВ «ФЕНІКС ФАРМ» не розглядались.
- (115) Тобто, основний, передбачений Положенням про оренду № 188-VI, критерій визначення переможця, а саме максимальний розмір орендної ставки, не застосовувався.

- (116) Виходячи із ситуації, що склалася, переможцем цього конкурсу стало ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА», яке запропонувало стартову орендну ставку у розмірі 10 % за рік від вартості майна, визначеної суб'єктом оціночної діяльності, яка й була прийнята як остаточна.
- (117) Відповідно, 15 січня 2019 року Харківська обласна рада уклала з ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» договір оренди № 361Н комунального майна, а саме Об'єкта оренди, з метою розташування аптечного пункту, що має змогу в порядку, встановленому законодавством, здійснювати діяльність із реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що зареєстровані як лікарські засоби; готових лікарських засобів; товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм із пільгового відпуску медикаментів.
- (118) **Стосовно обґрунтованості прийняття Харківською обласною радою пропозиції Балансоутримувача щодо нагальної потреби та необхідності передання Об'єкта оренди для розміщення аптечного пункту виключно суб'єктам господарювання, які мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, зазначається наступне.**
- (119) Під час проведення розслідування у справі Комітет вимогами від 07.02.2019 № 126-29/04-1675 та від 19.04.2019 № 126-29/04-5243 звертався до Обласної клінічної лікарні щодо отримання пояснень та обґрунтування наявної нагальної потреби передання Об'єкта оренди для розміщення аптечного пункту виключно суб'єктам господарювання, які мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- (120) Обласна клінічна лікарня листом від 26.02.2019 № 01/1030 (вх. Комітету № 8-04/2623 від 01.03.2019) повідомила Комітет про те, що «необхідність встановлення послуг пов'язаних з реалізацією наркотичних засобів, психотропних речовин, готових ліків, товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм з пільгового відпуску медикаментів мало на меті покращити якість обслуговування відвідувачів та пацієнтів Обласної клінічної лікарні та своєчасно забезпечити пацієнтів лікарні вищевказаними лікарськими засобами».
- (121) За наданою інформацією, Обласна клінічна лікарня надає третинну (високоспеціалізовану) консультативну допомогу мешканцям Харківської області. Відповідно, «закріпленого населення за консультативною поліклінікою Обласної клінічної лікарні не передбачено». «Пацієнтам, які потребують призначення лікарських засобів з вмістом наркотичних засобів та психотропних речовин, надаються лише рекомендації в консультативному висновку за формою № 028/о, на підставі яких лікар за місцем проживання пацієнта виписує рецепт за формою № 3 (Ф-3)».
- (122) Відповідно до статті 353 Закону України «Основи законодавства про охорону здоров'я»: третинна (високоспеціалізована) медична допомога – це медична допомога, що надається в амбулаторних або стаціонарних умовах у плановому порядку або в екстрених випадках і передбачає надання консультації, проведення діагностики, лікування хвороб, травм, отруєнь, патологічних станів, ведення фізіологічних станів (під час вагітності та пологів) із застосуванням високотехнологічного обладнання та/або високоспеціалізованих медичних процедур високої складності; направлення пацієнта відповідно до медичних показань для надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з іншої спеціалізації.

Третинна (високоспеціалізована) медична допомога надається відповідно до медичних показань за направленням особистого лікаря з надання первинної чи вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги або закладу охорони здоров'я, який забезпечує надання первинної, вторинної (спеціалізованої) чи третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, у тому числі й іншої спеціалізації.

- (123) Форма первинної облікової документації № 028/о «Консультативний висновок спеціалістів» та інструкція щодо її заповнення затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.04.2012 за № 683/20996. Відповідно до цієї інструкції, форма № 028/о заповнюється лікарями-консультантами лікувально-профілактичних закладів (науково-дослідних інститутів, обласних лікарень, консультаційно-діагностичних центрів тощо), куди направляється на консультацію (обстеження) пацієнт.
- (124) Консультативний висновок спеціалістів № 028/о, крім інформації про встановлений діагноз та інші висновки щодо стану здоров'я пацієнта, результатів лабораторних, функціонального, рентгенологічного та інших спеціальних досліджень, містить рекомендації щодо подальшого лікування, реабілітації тощо.
Форму № 028/о заповнює і підписує лікар-консультант, висновок завіряється печаткою закладу охорони здоров'я, де проводилась консультація.
- (125) Відповідно до Правил виписування рецептів на лікарські засоби і вироби медичного призначення, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.07.2005 № 360 у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04.10.2018 № 1819), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20.07.2005 за № 782/11062:
- рецепти на лікарські засоби і вироби медичного призначення виписуються лікарями суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики, згідно з лікарськими спеціальностями, за якими провадиться медична практика відповідно до отриманої ліцензії, та відповідно до лікарських посад. Рецепти на лікарські засоби, вироби медичного призначення, які відпускаються на пільгових умовах, безоплатно чи з доплатою або вартість яких підлягає державному відшкодуванню (повністю або частково), крім рецептів на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, що виписуються через електронну систему охорони здоров'я лікарями, які надають первинну медичну допомогу, згідно із законодавством України, дозволяється виписувати медичним працівникам суб'єктів господарювання, які провадять медичну практику, за узгодженням зі структурними підрозділами охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій (пункт 1 цих Правил);
 - медичні працівники, які мають право виписувати Рецепти, є відповідальними за призначення хворому ліків та додержання правил виписування Рецептів згідно із законодавством України (пункт 2 цих Правил);
 - рецепти на наркотичні (психотропні) лікарські засоби в чистому вигляді або в суміші з індиферентними речовинами виписуються на спеціальних рецептурних бланках форми № 3 (ф-3). Спеціальні рецептурні бланки форми № 3 (ф-3) виготовляються на папері рожевого кольору розміром 75 × 120 мм, мають наскрізну нумерацію. Контроль за їх обліком та використанням покладається на відповідальну особу, яка призначається наказом суб'єкта господарювання (пункт 5 цих Правил);
 - у разі виписування безоплатно, з доплатою чи на пільгових умовах наркотичних (психотропних) лікарських засобів поряд з виписуванням Рецепта на бланку ф-3 виписується додатково Рецепт на бланку ф-1 (пункт 7 цих Правил).
- (126) Оскільки лікарі-консультанти Обласної клінічної лікарні надають виключно третинну медичну допомогу, у них відсутній дозвіл на право виписувати рецепти, про що й

зазначає Обласна клінічна лікарня у своєму листі до Комітету від 26.02.2019 № 01/1030 (вх. Комітету № 8-04/2623 від 01.03.2019).

- (127) Листом від 14.05.2019 № 01/2399 (вх. Комітету № 8-04/5799 від 17.05.2019) Обласна клінічна лікарня повідомила, що підставою направлення у 2017 - 2018 роках до Харківської обласної ради листів із проханням щодо укладення договору оренди аптечного пункту виключно із суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на діяльність з обігу та реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, було звернення до лікарні Державного оптово-роздрібного підприємства Харківської обласної ради «Обласний аптечний склад» із проханням дати згоду на оренду нежитлового приміщення з метою розташування аптечного пункту комунальної форми власності для запровадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та реалізації готових лікарських засобів, товарів медичного призначення, а також виконання державних соціальних програм із пільгового відпуску медикаментів.
- «Лікарня як балансоутримувач майна повідомила Харківську обласну раду про те, що не заперечує проти передачі зазначеної площі в оренду. Звернення до Харківської обласної ради щодо укладення договору оренди виключно із суб'єктами господарювання, які вже мають діючу ліцензію на реалізацію наркотичних та психотропних лікарських засобів спричинене відсутністю на території лікарні аптечного пункту, який реалізує лікарські засоби з вмістом наркотичних та психотропних речовин».
- (128) Цим же листом Обласна клінічна лікарня повідомила Комітет, що «наявність на території лікарні аптечних закладів, що здійснюють господарську діяльність з реалізації (відпуску) наркотичних засобів та психотропних речовин покращить якість обслуговування пацієнтів, які перебувають у відділенні стаціонару лікарні та мають на руках рецепт Ф-3, виписаний безпосередньо лікарем-спеціалістом за місцем проживання пацієнта».
- (129) При цьому Обласна клінічна лікарня повідомила, що:
- обсяг потреби наркотичних та психотропних лікарських засобів у 2017-2018 роках відсутній, бо такої статистичної звітності не велось;
 - аналізу та статистики наданих спеціалістами Обласної клінічної лікарні консультативних висновків за формою № 028/о, зокрема щодо рекомендацій лікування лікарськими засобами із вмістом наркотичних та психотропних речовин, лікарня не проводила;
 - документальне підтвердження реальної потреби пацієнтів, що відвідували лікарню, та яким було рекомендовано лікуватися лікарськими засобами із вмістом наркотичних та психотропних речовин, про що йшлося в листах Обласної клінічної лікарні до Харківської обласної ради щодо критеріїв вибору орендаря Об'єкта оренди, відсутнє.
- (130) Обласна клінічна лікарня у своєму листі від 14.05.2019 № 01/2399 (вх. Комітету № 8-04/5799 від 17.05.2019) повідомила, що до них «не зверталась ні Харківська обласна рада, ні Харківська обласна державна адміністрація з відповідними листами щодо надання підтверджуючих документів та інформації щодо нагальної необхідності Лікарні покращення якості обслуговування відвідувачів та пацієнтів Лікарні шляхом відкриття аптечних пунктів з реалізації (відпуску) наркотичних засобів та психотропних речовин». У свою чергу, Харківська обласна рада листом від 24.05.2019 № 01-27/1421 (вх. Комітету № 5-04/6486 від 03.06.2019) підтвердила зазначене.
- (131) Відповідно, Харківська обласна ради прийняла пропозицію Балансоутримувача щодо умов оренди Об'єкта оренди без будь-яких підтверджень та обґрунтувань необхідності зазначеної пропозиції.

- (132) Отже, Обласна клінічна лікарня не надала Комітету ґрунтовних пояснень щодо потреби розміщення на території лікарні аптечного пункту, який буде здійснювати реалізацію лікарських засобів із вмістом наркотичних засобів та психотропних речовин.
- (133) А отже, не обґрунтована та нічим не підтверджена пропозиція Обласної клінічної лікарні (Балансоутримувача) щодо підходів до вибору орендаря була підтримана Харківською обласною радою та мала вирішальний вплив на вибір орендаря під час проведення конкурсу оренди Об'єкта оренди.
- (134) **Стосовно дій Харківської обласної ради щодо створення умов для дієвої конкуренції між претендентами на участь у конкурсі на оренду Об'єкта оренди, що відбувся 11.12.2018, повідомляється наступне.**
- (135) Відповідно до статті 19 Закону України «Про лікарські засоби» роздрібна торгівля лікарськими засобами на території України здійснюється підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності на підставі ліцензії, яка видається в порядку, встановленому законодавством.
- (136) За результатами вивчення попиту (доповідна записка заступника начальника управління з питань комунальної власності, начальника відділу по роботі з керівниками суб'єктів спільної власності, обліку майна та майнових відносин виконавчого апарату Харківської обласної ради від 09.11.2018 № 9112/01-44 (що додана до листа Харківської обласної ради від 27.02.2019 № 01-37/525, вх. № 5-04/3237 від 15.03.2019)) на Об'єкт оренди претендували три ліцензіати з роздрібною торгівлі лікарськими засобами:
- ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» (дата видачі ліцензії 29.10.2018);
 - ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» (дата видачі ліцензії 29.03.2011);
 - ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (дата видачі ліцензії 02.03.2012).
- (137) Разом із цим, оголошення в газеті «Слобідський край», випуск № 94 від 22.11.2018, містить додаткову умову конкурсу на право укладання договору оренди Об'єкта оренди, якої не було під час вивчення попиту, а саме: розміщення аптечного пункту, що має змогу в порядку, встановленому законодавством, здійснювати діяльність із реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. На підтвердження зазначеної можливості учасники конкурсу мали подати на розгляд конкурсній комісії ліцензію на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у термін до 05.12.2018 (кінцевий термін подання документів на конкурс).
- (138) Слід зазначити, що за інформацією, наданою Держлікслужбою України (лист від 10.05.2019 № 3692-001.1/004.0/17-19 (вх. № 7-04/5677 від 15.05.2019)), на 09.11.2018 жоден із трьох претендентів на участь у конкурсі на оренду Об'єкта оренди для розміщення аптечного пункту не мав ліцензії на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- (139) Відповідно до затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2016 року № 282 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці І переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку (далі - Ліцензійні умови щодо реалізації наркотичних засобів), встановлено

перелік документів, які мають додаватися до заяви про отримання цієї ліцензії.
Зокрема, це:

- довідка відповідного державного або комунального закладу охорони здоров'я про відсутність у працівників, які за своїми службовими обов'язками отримують (чи мають) доступ безпосередньо до наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, психічних розладів, пов'язаних із зловживанням алкогольними напоями, наркотичними засобами чи психотропними речовинами, а також про відсутність серед зазначених працівників осіб, визнаних непридатними до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), пов'язаних з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

- довідка Міністерства внутрішніх справ України про відсутність у працівників, які за своїми службовими обов'язками отримують (чи мають) доступ безпосередньо до наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, не знятої чи не погашеної в установленому порядку судимості за вчинення середньої тяжкості, тяжкого та особливо тяжкого злочину або за злочин, пов'язаний із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у тому числі вчинених за межами України;

- дозвіл Національної поліції України на використання об'єктів і приміщень, призначених для провадження діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та їх відповідність встановленим вимогам.

- (140) Відповідно, отримання наведеного переліку документів, які мають додаватися до заяви про отримання ліцензії щодо реалізації наркотичних засобів, потребує від суб'єкта додаткового часу.
- (141) Відповідно до статті 13 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» строк прийняття рішення про видачу ліцензії становить 10 робочих днів з дня одержання органом ліцензування заяви про отримання ліцензії.
- (142) Тобто, фактично з моменту оприлюднення в газеті оголошення про проведення конкурсу на право укладення договору оренди Об'єкта оренди (22.11.2018) до встановленого Харківською обласною радою кінцевого терміну подання документів на конкурс (05.12.2018), у потенційних учасників було 14 днів для збору необхідних документів для отримання ліцензії на провадження господарської діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- (143) При цьому листи з пропозиціями щодо участі в конкурсі на право укладання договору оренди вказаного майна із зазначенням всіх умов конкурсу, включаючи додаткові, Харківською обласною радою було направлено ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА», ТОВ «СТІФ-СЕРВІС», ТОВ «АННУШКА ХЕЛС КЕА» (заяви від яких надішли до Харківської обласної ради під час вивчення попиту стосовно їх намірів щодо Об'єкта оренди) 26.11.2020. У разі, якщо претенденти на участь у конкурсі не мали можливості ознайомитись із цією інформацією 22.11.2010 у газеті «Слобідський край» й отримали запрошення до участі в конкурсі 26.11.2020, відповідно, на підготовку документів для одержання ліцензії на провадження господарської діяльності пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у них залишалось до 10 днів.
- (144) За таких умов, конкурс на оренду Об'єкта оренди з додатковими умовами відбувався у вкрай стислі строки, враховуючи необхідність отримання учасниками конкурсу додаткових дозвільних документів на здійснення господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та ступінь готовності їх отримання. А отже, фактично конкуренція між претендентами на участь у конкурсі насамперед полягала у швидкості підготовки необхідних документів та отриманні необхідної ліцензії у Держлікслужби України для подання заяви на участь у конкурсі на

оренду Об'єкта оренди до 05.12.2018. За наявною в матеріалах справи інформацією, у такому «змаганні» взяли участь два претенденти, а саме: ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» і ТОВ «СТІФ-СЕРВІС». Інші надали рекомендаційні листи та повідомили про можливість здійснення додаткового виду господарської діяльності, у разі визначення їх переможцями та включення такої умови до договору оренди комунального майна.

- (145) За інформацією Держлікслужби України, питання щодо видання ліцензії приймається на засіданні робочої групи Держлікслужби України, яка збирається в разі потреби, але не частіше як раз на три дні.
- (146) Стосовно дій ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» щодо отримання ліцензії на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

За інформацією Держлікслужби України (лист від 09.07.2019 № 5147-001.1/006/17-19 (вх. Комітету № 7-04/5677 від 15.05.2019)):

22.11.2018 (дата опублікування оголошення про конкурс у газеті) ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» звернулось із заявою № 178/18 для отримання ліцензії на право провадження діяльності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770.

Заява була залишена Держлікслужбою України без розгляду у зв'язку з неналежним оформленням документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії.

28.11.2018 ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» повторно звернулось до Держлікслужби із заявою № 1212/18.

Згідно з витягом 13 додатка 1 до протоколу засідання робочої групи від 29.11.2018 № 43/18 «Перелік суб'єктів господарювання, за заявами яких прийняте рішення про видачу ліцензії на право здійснення господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», **28.11.2018** робочою групою Держлікслужби України було прийнято рішення про видачу ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» ліцензії на право провадження діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

- (147) За інформацією Держлікслужби України (лист від 10.05.2019 № 3692-001.1/004/17-19 (вх. Комітету № 7-04/5677 від 15.05.2019)), відповідно до наказу Держлікслужби України від **29.11.2018** № 1351 було прийнято рішення про видачу ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» ліцензії на здійснення господарської діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску), наркотичних засобів та психотропних речовин.
- (148) Стосовно ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» щодо отримання ліцензії на обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

За інформацією Держлікслужби України (лист від 09.07.2019 № 5147-001.1/006/17-19 (вх. Комітету № 7-04/8137 від 16.07.2019)) :

03.12.2018 ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» звернулось до Держлікслужби із заявою № 1220 на отримання ліцензії на право провадження діяльності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770.

Згідно з витягом із додатка 1 до протоколу засідання робочої групи від 06.12.2018 № 44/18 «Перелік суб'єктів господарювання, за заявами яких прийняте

рішення про видачу ліцензії на право здійснення господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», **06.12.2018** робочою групою Держлікслужби України було прийнято рішення про видачу ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» ліцензії на право провадження діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

- (149) За інформацією Держлікслужби України (лист від 10.05.2019 № 3692-001.1/004/17-19 (вх. Комітету № 7-04/5677 від 15.05.2019)), відповідно до наказу Держлікслужби України від **06.12.2018** № 1390 **було прийнято рішення про видачу ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» ліцензії** на здійснення господарської діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску), наркотичних засобів та психотропних речовин.
- (150) Отже, на 05 грудня 2018 року (кінцевий термін прийняття заяв про участь у конкурсі підтвердних документів та конкурсних пропозицій) лише ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» мало ліцензію на провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів від 29 листопада 2018 року.
- (151) Разом із цим, фактично на момент засідання конкурсної комісії 11 грудня 2018 року щодо обрання переможця конкурсу на оренду Об'єкта оренди, ліцензії на право придбання, зберігання, реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів мали два суб'єкти господарювання (ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» і ТОВ «СТІФ-СЕРВІС»), а отже, умови для реальної цінової конкуренції (розмір орендної ставки) були. Але, оскільки конкурс було проведено з дотриманням лише формальних вимог щодо термінів подання потенційними учасниками пакета документів на конкурс, конкуренції між учасниками щодо найкращої пропозиції розміру орендної ставки не відбулось, оскільки інших пропозицій, крім пропозиції ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА», конкурсна комісія Харківської обласної ради не розглядала.
- (152) **Стосовно підходів конкурсної комісії Харківської обласної ради щодо оцінки відповідності учасників конкурсу умовам конкурсу**
- (153) Згідно з умовами конкурсу на право укладання договору оренди, що були оприлюднені в газеті «Слобідський край», випуск № 94 від 22.11.2018, на виконання розпорядження голови Харківської обласної ради від 19.11.2018 № 193 учасники конкурсу подають обласній раді документи, у тому числі стосовно практичного досвіду учасника конкурсу щодо здійснення діяльності за призначенням, визначеним умовами конкурсу (що підтверджується відповідними документами, ліцензіями та договорами тощо).
- (154) Відповідно до Протоколу № 4 засідання конкурсної комісії з передачі в оренду об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області Харківської обласної ради від 11.12.2018, за результатами розгляду конкурсною комісією заяв та документів, які були подані суб'єктами господарювання на конкурс, встановлено, що лише ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» відповідає умовам конкурсу.
- (155) Разом із цим, за результатами аналізу наданого Держлікслужбою України листом від 10.05.2019 № 3692-001.1/004/17-19 (вх. Комітету № 7-04/5677 від 15.05.2019)) переліку суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами в місті Харкові й одночасно здійснюють торгівлю наркотичними засобами та психотропними речовинами, із зазначенням місць провадження господарської діяльності, на момент проведення конкурсу жоден із його учасників не мав практичного досвіду здійснення діяльності за призначенням використання аптечного пункту, а саме, здійснення господарської діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску), наркотичних засобів та психотропних речовин.

- (156) За інформацією з відкритих джерел та наданою Держлікслужбою України ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА»:
- товариство засновано та зареєстровано у вересні 2018 року (дата реєстрації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань - 20.09.2018);
 - дата видачі ліцензії з роздрібною торгівлі лікарськими засобами - 29.10.2018;
 - дата видачі ліцензії на придбання, зберігання та реалізацію (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів - 29.11.2018.
- (157) Згідно з інформацією Держлікслужби України (лист від 09.07.2019 № 5147- 001.1/006.01/17-19, вх. № 7-04/8137 від 16.07.2019), ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» «до 22.11.2018 не отримувало ліцензії на право провадження діяльності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Переліку та з заявою на її отримання не зверталось».
- (158) Виходячи із загальноприйнятих підходів, практичний досвід - це сукупність накопичених протягом певного періоду часу професійних знань, навичок, умінь, одержаних у результаті їх реального практичного пізнання та отримання, що засновано на колишньому та випробуваному.
- (159) А отже, отримання ліцензії на вид діяльності за декілька днів до дати проведення конкурсу не є підставою вважати, що ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» має практичний досвід здійснення господарської діяльності з придбання, зберігання, реалізації (відпуску), наркотичних засобів та психотропних речовин та відповідає умовам конкурсу.
- (160) При цьому ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» не має достатнього практичного досвіду зі здійснення господарської діяльності з роздрібною торгівлі лікарськими засобами.
- (161) **Отже, на момент проведення конкурсу на право укладання договору оренди жоден з учасників конкурсу повною мірою не відповідав установленим умовам конкурсу.** А отже, у такому випадку мало бути застосовано п. 4.8 Положення про оренду № 188-VI: «У разі відсутності пропозицій, які б відповідали умовам конкурсу, конкурс вважається таким, що не відбувся, про що приймається відповідне протокольне рішення».
- (162) Проаналізувавши доцільність визначення переможця в конкурсі на оренду комунального майна виключно за критерієм наявності на момент подання документів ліцензії з придбання, зберігання, реалізації (відпуску) наркотичних засобів та психотропних речовин, Комітет встановив наступне.
- (163) Листом від 26.04.2019 № 12 (вх. Комітету № 8-04/5262 від 03.05.2019) ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» повідомило Комітет про те, що на дату укладання договору оренди від 15.01.2019 № 8-04/5262 приміщення за адресою: м. Харків, просп. Незалежності, 13 знаходилось у неналежному технічному стані, у зв'язку із чим у вищезазначеному приміщенні розпочато ремонтні роботи які станом на 26.04.2019 тривають, а господарська діяльність не розпочиналась.
- (164) Листом від 31.01.2020 № 31/1 (вх. № 8-04/135-кі від 03.02.2020) ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» повідомило, що «після проведення відповідного устаткування приміщення, приведення його у відповідність ліцензійним умовам здійснення господарської діяльності, пов'язаної із придбанням, зберіганням та реалізацією (відпуском) наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, 28.05.2019 аптечний пункт було в установчому порядку оглянуто співробітниками управління

протидії злочинності Головного управління Національної поліції в Харківській області, за результатами чого складено акт обстеження № 20 від 28.05.2019».

«В подальшому ліцензію ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» на придбання, зберігання та реалізацію (відпуск) наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів було доповнено записом про здійснення зазначеного виду господарської діяльності не тільки за адресою реєстрації, а ще й за адресою: м. Харків, проспект Незалежності 13».

ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» повідомило, що діяльність як із роздрібною торгівлі лікарськими засобами, так і наркотичними засобами, в аптечному пункті розпочато з 02.07.2019, про що листом від 01.07.2019 повідомлено Балансоутримувача.

- (165) Тобто, ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» розпочало свою діяльність за призначенням Об'єкта оренди через пів року після перемоги на конкурсі.
- (166) ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» повідомило, що «Товариством укладено договір № 12н-2019 від 01.07.2019 з КП ХОР «Обласний аптечний склад» щодо закупівлі наркотичних препаратів, психотропних речовин, прекурсорів та лікарських засобів».
- (167) Разом із цим, на 31 січня 2020 року в аптечному пункті ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» не було реалізовано жодної одиниці наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів. За поясненнями Товариства, «до аптечного пункту Товариства фізичні особи не звертались в установленому порядку, тобто за наявності відповідного рецепту, з питанням придбання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що зареєстровані як лікарські засоби, станом на дату отримання вомоги АМК за рецептами формами № 3 (Ф-3) лікарські засоби зазначеної категорії аптечним пунктом не відпускались».
- (168) А отже, враховуючи:
- потрібний строк, необхідний для отримання ліцензії з урахуванням часу на збір документів (у терміновому режимі ситуації, що склалась – до 7 днів, а в звичайному режимі – до 15 днів);
 - справжній період часу, який минув між датою укладання договору оренди комунального майна Харківської обласної ради з ТОВ «ОБЛАСНА СОЦІАЛЬНА АПТЕКА» (15.01.2019) та датою початку роботи (02.07.2019);
 - не реалізовані навіть через рік із моменту початку договору оренди умови використання аптечного пункту за призначенням,
- можна дійти висновку про **недоцільність дій Харківської обласної ради щодо встановлення додаткового критерію в конкурсі на оренду комунального майна, а саме:** ліцензії на придбання, зберігання, реалізацію (відпуск) наркотичних засобів та психотропних речовин.
- Зазначене** питання мало бути узгоджено сторонами договору оренди комунального майна після визначення переможця конкурсу за критерієм найбільшої запропонованої орендної ставки.
- (169) Ситуація, що склалась під час проведення конкурсу через дії Харківської обласної ради та призвела до спотворення конкуренції між конкурсантами, які є учасниками ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами у місті Харків, створила перешкоди для функціонування реальних ринкових механізмів, що впливають на розмір орендної ставки.

6. ДІЇ ВІДПОВІДАЧА НА ПОДАННЯ

- (170) Листом від 05.08.2020 № 126-26.13/04-10837 Харківській обласній раді направлено подання від 05.08.2020 № 126-26.13/158-19/363-спр з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.
- (171) Харківська обласна рада листом від 21.08.2020 № 01-27/2299 повідомила Комітет щодо позовів ТОВ «СТІФ-СЕРВІС», ТОВ «ЄВРОМЕДІНФОРМ», ТОВ «ФЕНІКС-ФАРМ» до Харківської обласної ради.
- (172) Так, Ухвалою Харківського окружного адміністративного суду від 10.12.2018 у справі № 520/11169/18 відмовлено у відкритті провадження у справі за позовом ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» до Харківської обласної ради, начальника відділу управління об'єктами управління з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради, третя особа на стороні відповідачів – Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня», про визнання дій незаконними.
- (173) Рішенням Харківського окружного адміністративного суду від 26.03.2019 у справі № 520/11171/18 відмовлено в задоволенні адміністративного позову ТОВ «ФЕНІКС ФАРМ» до Харківської обласної ради, начальника відділу управління об'єктами управління з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради, третя особа на стороні відповідачів – Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня», про визнання протиправними та незаконними дій.
- (174) Ухвалою Харківського окружного адміністративного суду від 28.03.2019 у справі № 520/11170/18 закрито провадження в адміністративній справі за позовом ТОВ «ЄВРОМЕДІНФОРМ» до Харківської обласної ради, начальника відділу управління об'єктами управління з питань комунальної власності виконавчого апарату обласної ради, третя особа на стороні відповідача – Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня», про визнання незаконними дій з огляду на те, що справа не підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.
- (175) Рішенням Господарського суду міста Києва від 27.06.2019 у справі № 910/1844/19, залишеним без змін постановою Північного апеляційного господарського суду від 13.01.2020, відмовлено в задоволенні позову ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» до Харківської обласної ради і ТОВ «Обласна соціальна аптека» про визнання незаконним і скасування рішення та визнання правочину недійсним.
- (176) Постановою Верховного Суду України від 09.06.2020 у справі № 910/1844/19 за результатами розгляду у відкритому судовому засіданні касаційної скарги ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» на рішення Господарського суду міста Києва від 27.06.2019 і постанову Північного апеляційного господарського суду від 13.01.2020 у справі за позовом ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» до Харківської обласної ради і ТОВ «Обласна соціальна аптека» про визнання незаконним і скасування рішення та визнання правочину недійсним, касаційну скаргу ТОВ «СТІФ-СЕРВІС» залишено без задоволення: рішення Господарського суду міста Києва від та постанову Північного апеляційного господарського суду від у справі № 910/1844/19 залишено без змін.
- (177) Одночасно Харківська обласна рада не надала Комітету вмотивованих міркувань, заперечень, пропозицій по суті подання від 05.08.2020 № 126-26.13/158-19/363-спр з попередніми висновками у справі № 126-26.13/158-19.

7. ОСТАТОЧНИЙ ВИСНОВОК КОМІТЕТУ У СПРАВІ

- (178) Під час збору доказів та аналізів Комітет насамперед керувався статтею 41 Закону України «Про захист економічної конкуренції», якою встановлено, що доказами у справі можуть бути будь-які фактичні дані, які дають можливість встановити наявність або відсутність порушення.
- (179) Харківська обласна рада тричі в період із грудня 2017 по листопад 2018 року вивчала попит щодо потенційних орендарів Об'єкта оренди (оголошення розміщені на офіційному сайті Харківської обласної ради та в газеті «Слобідський край» № 99 від 14.12.2017, № 71 від 04.09.2018, № 84 від 23.10.2018, на підставі відповідних рішень Харківської обласної ради та розпоряджень Голови обласної ради) для розміщення аптечного пункту, основним завданням якого, згідно з Ліцензійними умовами, є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі.
- (180) Відповідно, брати участь у конкурсі, за бажанням, могли всі суб'єкти господарювання, що мали на той час ліцензію на роздрібну торгівлю лікарськими засобами.
- (181) Але 22.11.2018 у газеті «Слобідський край», випуск № 94, Харківська обласна рада офіційно оголосила конкурс на право укладання договору оренди з додатковими умовами, які потребували від потенційних учасників наявності додаткових до їх основної господарської діяльності дозвільних документів на здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
- (182) Отже, доказами, зібраними у справі, доводиться, що 11.12.2018 Харківською обласною радою було проведено конкурс із встановленням додаткових умов (наявність ліцензії на здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів), які не збігалися з умовами, встановленими під час вивчення попиту на Об'єкт оренди. Із п'яти учасників конкурсу додатковим вимогам конкурсу відповідав лише один суб'єкт господарювання, який і став переможцем (на кінцевий термін подання документів на конкурс 05.12.2018 встиг отримати відповідну ліцензію). Як наслідок, цінової конкуренції між учасниками конкурсу щодо розміру орендної ставки не відбувалось.
- (183) Такі дії Харківської обласної ради є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції, зокрема цінової, під час проведення 11 грудня 2018 року конкурсу оренди комунального майна.
- (184) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (185) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (186) Вчинення антиконкурентних дій органів влади забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що Харківська обласна рада (ідентифікаційний код юридичної особи 24283333, вул. Сумська, 64, м. Харків, 61002) вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади під час проведення конкурсу оренди майна комунальної власності (нежитлове приміщення 1-го поверху (кім. № 26) загальною площею 22,2 м², у тому числі місця спільного користування площею 4,2 м², навчально-діагностичного корпусу, літ. «М¹ - 9» Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня» за адресою: м. Харків, просп. Незалежності, 13), шляхом встановлення додаткової вимоги до учасників конкурсу щодо надання ліцензій на право здійснення господарської діяльності з реалізації (відпуску) наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, чим було позбавлено потенційних учасників конкурсу можливості, зокрема, цінової конкуренції, що призвело до спотворення конкуренції під час проведення конкурсу.
2. Вжити заходів щодо усунення наслідків, які виникли за результатами вчинення Харківською обласною радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», під час проведення конкурсу оренди майна комунальної власності (нежитлове приміщення 1-го поверху (кім. № 26) загальною площею 22,2 м², у тому числі місця спільного користування площею 4,2 м², навчально-діагностичного корпусу, літ. «М¹ - 9» Комунального некомерційного підприємства Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня» за адресою: місто Харків, просп. Незалежності, 13), шляхом проведення конкурсу(ів) на право укладання договору оренди зазначеного приміщення з дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА